

ŠTA JE CEFR (odnosno ZEROJ)?

Evropljani govore različitim jezicima i uče različite jezike. Da bi učenje tih jezika bilo harmonizovano, Savjet Evrope je 2001. godine donio odluku o standardizaciji učenja jezika. Tako je nastao **CEFR** – Common European Framework of Reference for languages (**ZEROJ - Zajednički evropski referentni okvir za jezike**).

Najjednostavnije rečeno, CEFR je međunarodni standard za opisivanje jezičkih sposobnosti osobe koja uči neki strani jezik. On na objektivan način opisuje jezičke kompetencije učenika stranih jezika iz bilo kog dijela Evrope. Način opisivanja je usaglašen i lako prepoznatljiv između evropskih zemalja. CEFR se pored Evrope koristi i u mnogim drugim zemljama svijeta.

Osnovni cilj ove standardizacije jeste da osobe koje uče jezik koji im nije maternji imaju iste programe za učenje bez obzira u kojoj ga zemlji uče. Nadalje, da svi oni u okviru određenog nivoa nauče iste stvari vezane za određeni jezik. Na ovaj način su prevaziđene sve moguće barijere u komunikaciji između ljudi koji uče strane jezike u okviru različitih evropskih obrazovnih sistema. Ovakva standardizacija je olakšala procjenu nivoa znanja koji posjeduje svaki učenik. Takođe, ona omogućava svima da pohađaju nastavu za odgovarajući stepen koji odgovara njihovom nivou znanja.

U praksi ovo znači sledeće: ako se učenik koji je u Bosni i Hercegovini položio nivo B1 preseli u Njemačku i tamo želi da nastavi sa učenjem, može da nastavi nastavu na B2 nivou. Ovo je omogućeno jer su znanja i vještine koje je stekao u školi u BiH sinhronizovane sa onima u novoj školi u Njemačkoj.

KOLIKO CEFR NIVOVA POSTOJI?

Postoje tri osnovna stepena znanja stranog jezika i to:

A (Basic User), **B** (Independent User) i **C** (Proficient User).

Svaki od ovih stepena ima svoja dva nivoa: **A1, A2, B1, B2, C1 i C2**.

Za svaki poseban nivo postoji standardizovana lista usvojenih znanja i vještina koje bi učenik trebalo da ima na kraju tog završenog nivoa.

Lista je sastavljena po principu iskaza "Mogu da ..." („Can do“) i sadrži spisak onoga što bi učenik na kraju odlučanog/položenog nivoa mogao da uradi.

KOJA ZNANJA I VJEŠTINE PODRAZUMJEVAJU CEFR NIVOI?

A1 NIVO (početni korisnik - basic user: Beginner)

- ✓ Može razumjeti i primijeniti poznate, svakodnevne izraze i veoma jednostavne rečenice, koje pomažu da se zadovolji konkretna potreba.
- ✓ Može predstaviti sebe i druge, može postaviti pitanja drugim ljudima (npr. gdje stanuju, njihova poznanstva, imovina itd.) i ujedno odgovoriti na pitanja te vrste.
- ✓ Može se sporazumjeti na jednostavan način, ako sagovornik polako i jasno govori i ako je spreman da pomogne.

A2 NIVO (početni korisnik - basic user: Elementary)

- ✓ Može razumjeti rečenice i uobičajene izraze koji su povezani s oblastima od konkretnog značenja (npr. informacije o sebi i porodici, kupovina, bliža okolina, posao).
- ✓ Može se sporazumjeti u jednostavnim, rutinskim situacijama u kojima se radi o jednostavnoj i direktnoj razmjeni informacija o poznatim i uobičajenim stvarima.
- ✓ Može opisati, uz pomoć jednostavnih termina svoje porijeklo, zanimanje, neposredno okruženje i stvari u vezi s neposrednim potrebama.

B1 NIVO (napredni korisnik – independent user: Intermediate)

- ✓ Može razumjeti glavne tačke razgovora kada se koristi jasan standardni jezik i kada se radi o poznatim stvarima s posla, iz škole, slobodnim aktivnostima itd.
- ✓ Može se snaći u većini situacija na putovanjima u zemlje u kojima se govori engleski jezik.
- ✓ Može se jednostavno i povezano izraziti o poznatim temama ili o temama koje ga interesuju.
- ✓ Može opisati iskustva i događaje, snove, nade i ciljeve i obrazložiti svoje planove i mišljenja.

B2 NIVO (napredni korisnik – independent user: Upper-intermediate)

- ✓ Može razumjeti glavne ideje u kompleksnom tekstu vezane kako za konkretne tako i za apstraktne pojmove, uključujući tehničke izraze (stručne diskusije) iz svoje stručne oblasti.
- ✓ Može da komunicira sa određenim nivoom lakoće i spontanosti, tako da razgovor sa izvornim govornikom ne predstavlja napor ni jednom ni drugom.
- ✓ Može se jasno i opširno izražavati o velikom broju tema i zastupati mišljenje na datu temu, navodeći pri tome prednosti i mane.

C1 NIVO (samostalni korisnik – proficient user: Advanced)

- ✓ Može razumjeti širok spektar zahtijevnih i dužih tekstova i shvatiti implicitna/skrivena značenja.
- ✓ Može se izražavati tečno i spontano, bez potrebe da često traži prave riječi i izraze.
- ✓ Može uspješno i fleksibilno koristiti jezik u društvene, poslovne i obrazovane svrhe.
- ✓ Može se jasno, strukturano i opširno izraziti o kompleksnim pitanjima primjenjujući različita kontrolisana sredstva u svrhu povezivanja teksta.

C2 NIVO (samostalni korisnik – proficient user: Proficiency)

- ✓ Može bez napora razumjeti sve što pročita ili čuje.
- ✓ Može sažeti informacije iz različitih usmenih i pismenih izvora obrazlažući i objašnjavajući ih suvislo.
- ✓ Može se spontano, veoma tečno i precizno izražavati koristeći finije nijanse izražavanja kod kompleksnijih pitanja.